

Opinnäytetyö (AMK)

Kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma

MKITIS16

2019

Päivi Ranta

NUORTEN KIRJASTONKÄYTTÖ JA LUKEMISTOTTUMUKSET

– Kyselytutkimus Pukinmäenkaaren peruskoulussa

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUN KOULUTUSOHJELMA

2019 | 28 + 5

Päivi Ranta

NUORTEN KIRJASTONKÄYTTÖ JA LUKEMISTOTTUMUKSET

- Kyselytutkimus Pukinmäenkaaren peruskoulussa

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Pukinmäenkaaren peruskoulun yläkouluikäisten nuorten kirjastonkäyttöä ja lukutottumuksia. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, että kuinka moni Pukinmäenkaaren peruskoulun nuorista käyttää kirjastoa ja erityisesti Pukinmäen kirjastoa sekä millaiset ovat heidän lukutottumuksensa. Tutkimuksessa sivuttiin myös kotoa tulevien vaikutteiden merkitystä lukutottumuksiin ja kirjastonkäyttöön.

Työ on kvalitatiivinen tutkimus, jonka aineisto kerättiin lomakekyselyllä ja kyselyyn vastasi 139 yläkouluikäistä nuorta.

Kirjaston käyttämättömyyden syiksi selvisivät se, että kirjasto ja sen palvelut eivät kiinnosta. Toiseksi suurin syy oli vapaa-ajan puute ja kolmanneksi suurin syy oli, että kirjastosta ei löydy kiinnostavaa aineistoa. Neljänneksi suurin syy oli, että kirjastossa ei ole kiinnostavia tapahtumia.

Kirjaston käyttöä voitaisiin lisätä järjestämällä nuoria kiinnostavia tapahtumia ja peräti puolet vastaajista vastasi, että pelitapahtuma olisi kiinnostava tapahtuma. Aineiston löydettävyyteen ja esillepanoon tulisi kiinnittää huomiota sekä palveluiden markkinointiin. Nuoria voisi auttaa myös löytämään kiinnostavaa aineistoa esimerkiksi aineistonäyttelyillä tai kirjavinkkauksen avulla.

ASIASANAT:

kirjastot, nuoret, kirjastonkäyttö, lukeminen.

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in Library and information services

2019 | 28 + 5

Päivi Ranta

YOUNG ADULTS' LIBRARY USE AND READING HABITS

- Survey study in Pukinmäenkaari primary school

The intent of this thesis is to discover reading habits and use of library services of pupils of the Pukinmäenkaari primary school in Helsinki. The study aims firstly to determine the number of pupils between ages 12 and 16 that use library services and especially services of Pukinmäenkaari library. Secondly the objective is to understand their reading habits and what is the influence of home.

The thesis applies quantitative research methods and the data is gathered by an enquiry with the total number of 139 replies. Among school pupils the most common reasons not to use library services were lack of interest towards library services, lack of spare time, views that libraries do not offer interesting materials, and that events hosted at the library are not interesting.

According to the study, investing on youth-oriented events such as game-events could increase interest of youths in libraries. Improved access and marketing should be paid attention in libraries. Along with events, variety of services such as book events and book talks might interest pupils.

KEYWORDS:

libraries, young adults, library use, reading

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 HEIKKENEKÖ NUORTEN LUKUTAITO?	7
3 NUORTEN KIRJASTONKÄYTTÖ	10
4 TUTKIMUSMENETELMÄT	13
2.1 Kyselytutkimus	13
2.1 Luotettavuuden arviointi	17
5 PUKINMÄENKAAREN NUORTEN KIRJASTONKÄYTTÖ	16
5.1 Tausta	16
5.2 Kodin lukutottomukset	16
5.3 Vastanneiden kirjastonkäyttö ja lukutottomukset	18
5.4 Kirjaston markkinointi	20
5.5 Kirjaston käyttämättömyys	21
5.6 Miten nuoret saisi houkuteltua kirjastoon?	23
6 POHDINTAA JA LOPPUSANAT	24
LÄHTEET	27

LIITTEET

Liite 1. Lomakekysely.

KUVIOT

Kuvio 1. Tiedonhaun linkkitehtävien ratkaisuprosentit (Sulkunen 2012, 25).	9
Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma	16
Kuvio 3. Luettiin sinulle ääneen, kun olit lapsi?	17
Kuvio 4. Huoltajien kirjastonkäyttö	17
Kuvio 5. Käytätkö kirjastoa?	19
Kuvio 6. Mitä kirjastoa käytät eniten?	19

Kuvio 7. Lainaako kirjastosta kirjoja?	20
Kuvio 8. Oletko nähnyt kirjaston mainoksia tapahtumista jne.?	21
Kuvio 9. Oletko käynyt kirjastossa jossain tapahtumassa?	23

TAULUKOT

Taulukko 1. Tuleeko teille kotiin tilattuja lehtiä?	18
Taulukko 2. Jos et käytä kirjastoa, niin miksi et?	22
Taulukko 3. Millainen tapahtuma saisi sinut kirjastoon?	23

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan Pukinmäenkaaren yläkoulun nuoria ja heidän kirjastonkäyttöään. Tutkimuskysymyksenä on, että käyvätkö Pukinmäenkaaren peruskoulun nuoret vapaa-ajallaan kirjastossa ja jos eivät käy, niin miksi eivät?

Opinnäytetyön alku käsittelee nuorten heikkenevää lukutaitoa ja kirjastonkäyttöä lähde- ja teoriakirjallisuuteen pohjautuen. Tämän osuuden jälkeen tarkastelen tutkimusmenetelmään ja tutkimukseni tuloksia ja lopuksi pohdin miten nuoret saisi houkuteltua Pukinmäen kirjastoon sekä arvioin tutkimukseni luotettavuutta.

Opinnäytetyöni lähti liikkeelle halustani selvittää, kuinka moni Pukinmäenkaaren peruskoulun oppilaista käyttää kirjastoa. Koulu on samassa rakennuksessa Pukinmäen kirjaston kanssa ja työssäni lasten- ja nuortenosaston erikoiskirjastovirkailijana olen vuosia seurannut nuorten kirjastonkäyttöä. Oma tuntemukseni on ollut, että kovin moni nuori ei käy kirjastossa vapaa-ajalla ja olen pohtinut syytä siihen. Tämän opinnäytetyön tavoitteena onkin selvittää, että kuinka moni Pukinmäenkaaren yläkoulun oppilas ei todella käy kirjastossa ja syitä sille miksi kirjastoa ei käytetä. Tutkimus toteutettiin lomakekyselyllä, joka jaettiin oppilaille luokissa keväällä 2018.

Nykynuorten vapaa-ajasta käydään kovaa kilpailua. Harrastukset, pelaaminen ja kavereiden kanssa hengailu näyttävät mielekkäämpi kuin lukemisen harrastaminen omalla kotisohvalla. Kirjastoissa on havahduttu tosiasiaan, että jos nuori ei käytä kirjastoa, ei hän välttämättä käytä sitä aikuisenakaan.

2 HEIKKENEEKÖ NUORTEN LUKUTAITO?

Kolmen vuoden välein 15 -vuotiaiden osaamista testataan matematiikassa, luonnontieteissä ja lukutaidossa mittaavassa PISA-tutkimuksessa. OECD-maissa toteutettavassa tutkimuksessa lukutaito määritellään kirjoitettujen tekstien ymmärtämiseksi, käyttöä ja arviointia sekä niiden lukemiseen sitoutumista lukijan omien tavoitteiden saavuttamiseksi, tietojen ja valmiuksien kehittämiseksi sekä yhteiskuntaelämään osallistumiseksi. (Sulkunen 2012, 14.)

Herkmann ja Vainikka (2012, 40) kiteyttävät lukutaidon yksinkertaisimmillaan tekniseksi tai operationaaliseksi taidoksi lukea ja tulkita tekstejä niiden käyttöyhteydessä. Lukemisen määritelmä muuttuu ja muotoutuu maailman muuttuessa. Herkmann ja Vainikka (2012, 36) sanovat, että pelkän yksilöllisen taidon lisäksi lukemisessa on usein kyse erilaisista viestinnän ja vuorovaikutuksen muodoista ja sosiaalisista käytännöistä. Lisäksi tekstimuodot ovat moninaistuneet suuresti mediaympäristön muutosten myötä. Herkmannin ja Vainikan (2012,29) mukaan arjessa luetaan erilaisia tekstejä verkosta ja sen ulkopuolelta ja lukemista ei tulisi enää pitää vain tiettyjen ”arvotekstien” lukemisena kuten kirjallisuuden klassikot tai Helsingin Sanomat.

Uutena käsitteenä on tullut monilukutaito, joka on yläkäsite erilaisille lukutaidoille, kuten medialukutaito, visuaalinen lukutaito ja kвалlukutaito. Rasin ja Kankaan (2018, 17) mukaan monilukutaito merkitsee taitoa hankkia, yhdistää, muokata, tuottaa, esittää ja arvioida tietoa eri muodoissa, eri ympäristöissä ja tilanteissa sekä erilaisten välineiden avulla.

Lukeminen vaikuttaa myös yksilön sanavarastoon, joka näyttäisi olevan lukevilla paljon laajempi kuin niillä, jotka eivät juuri lue. Muutama vuosi sitten Yle (YLE, 2016) uutisoi PISA-tuloksiin perustuen, että omalla vapaa-ajallaan lukeva 17-vuotias hallitsee 50 000-70 000 sanaa; nuori, joka ei lue, vain runsaat 15 000. Artikkelin mukaan lapset eivät jaksakaan kuuntelemassa opetusta, jos he eivät ole tottuneet keskittymään hiljaa kirjaan sekä lapsen kirjoittaminen ja kärsivällisyys kärsivät lukemattomuudesta. Lapsi ei myöskään osaa perustella näkemyksiään samalla tavalla kuin lapsi, joka lukee kirjoja (YLE, 2016).

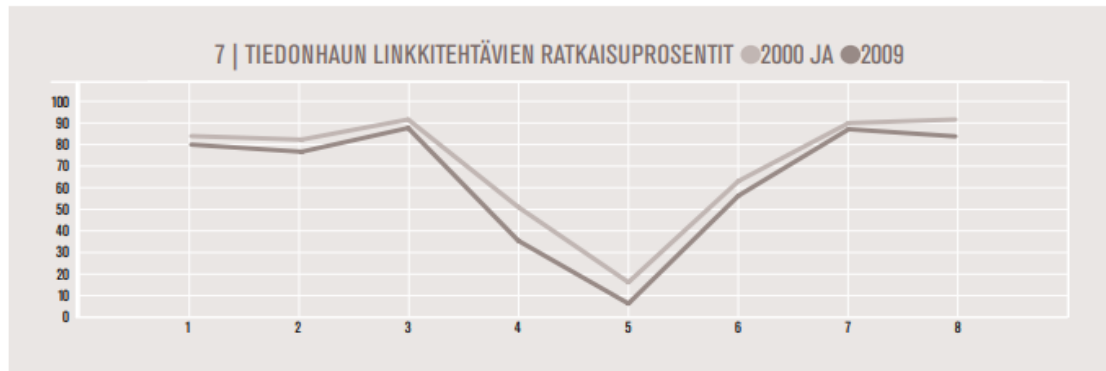
Hyvään lukutaitoon vaikuttavat myös kotiolo. Vanhempien koulutustausta ja ammatti heijastuvat perheen varallisuuteen ja siihen, miten lapsen kehitystä voidaan tukea kotona. Tutkimusten mukaan lapsen koulunkäynti hyötyy siitä, että kotona on luettu kirjoja, vanhemmatkin lukevat ja lasten kanssa on keskusteltu kirjallisuudesta (Saarinen & Korkiakangas 1998, 49). Linnankylän (2004, 121) mukaan kaksi perhetaustasta nousevaa asiaa lisäävät lapsen heikon lukutaidon riskiä, kun lapsi tulee perheestä missä on paljon lapsia tai perheestä, jossa molemmat vanhemmat ovat syntyneet muualla kuin Suomessa. Myös alhainen sosioekonominen tausta ja se ettei kotona käydä keskustelua yhteiskunnallisista kysymyksistä, taiteesta, kirjallisuudesta ym. kasvattivat riskiä (Linnankylä 2004, 121). OECD 2002-tutkimuksen mukaan vapaa-ajan lukeminen voi tasoittaa kotitaustan aiheuttamia eroja (OECD 2002). Linnankylän (2002) mukaan etenkin tytöt käyttävät hyödyksi kirjastojen palveluita, mikä näkyy aktiivisena kirjojen lainaamisena ja lukuharrastukseen sitoutumisena (Linnankylä 2002, 141-166).

Vuoden 2009 PISA-tutkimustuloksissa nousi esiin, että tyttöjen ja poikien välillä lukutaidossa on suuri ero, mikä on huolestuttavaa. ”Tyttöjen keskimääräinen lukutaito on jopa puolentoista kouluvuoden edistyksen verran poikia edellä” (Sulkunen 2012, 13). Suomessa ero tyttöjen ja poikien lukutaidossa on suurempi kuin missään muussa maassa (Yle 2018). Heikosti lukevien ryhmässä on enemmän poikia ja erinomaisesti lukevien ryhmässä enemmän tyttöjä (Sulkunen 2012, 21).

Vuoden 2009 PISA-tuloksissa näkyy myös selvä lasku erinomaisten lukijoiden määrässä. Mahdollisesti tätä huolestuttavampaa on kuitenkin se, että riittävän lukutaidon omaavien nuorten osuus on Suomessa laskenut. Vuonna 2000 vähintään tämän tason saavutti 79 prosenttia nuorista, kun vuonna 2009 saman lukutaidon tason saavutti 75 prosenttia nuorista. (Sulkunen 2012, 21.)

Sulkusen (2012) mukaan eniten laskua oli tapahtunut tiedonhaussa, jossa tiedonhaku viittaa lukemistehtäviin, joissa lukijan tulee löytää tekstistä tehtävänannossa määritetty tieto tai tiedot. Keskiarvo on laskenut 24 pistettä vuodesta 2000, mikä tarkoittaa laskennallisesti yli puolen kouluvuoden verran edistystä tai kolmannesta yhdestä lukutaidon suoritusasosta (Sulkunen 2012, 22).

Sulkusen (2012) mukaan kuviosta 1 nähdään, että jokaisen ”linkkitekävän” ratkaisuprosentti on laskenut 3-15 prosenttiyksikköä ja keskimääräinen lasku on 7 prosenttiyksikköä vuodesta 2000. Suurin lasku on tapahtunut tehtävissä 4 ja 5, joissa edellytetään vastaajalta suurta tarkkuutta sekä täsmällisyyttä. (Sulkunen 2012, 23.)

Kuvio 1. Tiedonhaun linkkitehtävien ratkaisuprosentit (Sulkunen 2012, 25).

Myös luetun ymmärtämisessä ja tulkinnassa oli merkittävä 17 pisteen lasku, joka vastaa laskennallisesti vajaan puolen vuoden kouluvuoden edistystä. Myös ylimmille suoritus-tasoille sijoittuneiden lukijoiden määrä oli laskenut 24 prosentista 16 prosenttiin. (Sulkunen 2012, 22.)

Tuloksissa on myös nähtävissä, että mitä kiinnostuneempia lukemisesta nuoret ovat sitä parempi lukutaidon taso ” Kiinnostus lukemiseen sekä lukemisen monipuolisuus ovatkin keskeisiä lukutaidon tasoa selittäviä tekijöitä.” (Sulkunen 2012, 24). Kiinnostus lukemiseen oli laskenut vuodesta 2000 ja huomattavaa oli että, kiinnostus lukemiseen oli vähentynyt kotitauustaltaan heikoimpaan neljännekseen kuuluvien nuorten keskuudessa kuin parhaimpaan neljännekseen kuuluvien nuorten. (Sulkunen. 2012, 26.) Erityisesti kirjastoissa, jotka sijaitsevat sosioekonomisesti heikoimmilla alueilla tulisi siis erityisesti panostaa lukemaan innostamiseen jo alakoulusta lähtien.

3 NUORTEN KIRJASTONKÄYTTÖ

Vakkari (1983, 14) määrittelee kirjastonkäytöksi, kirjastossa käymisen ja ainakin yhden sen tarjoaman palvelun hyödyntämisen.

Yhä enemmän kirjastot ovat pyrkineet osallistamaan nuoria monin eri tavoin kirjaston palveluiden ja tilojen kehittämisessä esimerkiksi Helsingin Keskustakirjasto Oodissa, jonka tiloja suunniteltaessa kysyttiin nuorilta Kirjasto treenaa nuoria-hankkeessa millaisia tiloja he tarvitsevat (Miettinen 2016). Aiemmin nuoret on usein nähty kirjastojen ongelmaksiasiakkaina ja vasta viime vuosina asenteet ovat alkaneet muuttumaan. Alameri (2007,12) toteaa, että

”Nuorten koetaan sopivan kirjastojen palvelukenttään parhaiten juuri koulun ja kirjaston yhteistyön kautta tulevana asiakkaina. Vapaa-ajallaan he muuttuvat kirjaston käyttäjinä ongelmaksi. Joka päivä, useaan otteeseen, nuoret tulevat sisään lastenosaston tuoleille tai aikuisten osaston sohvalle istumaan ja metelöimään” (Alameri 2007, 12.)

Helsingin kaupunginkirjaston hankkeessa Kirjasto treenaa nuoria, jossa ehkäistiin nuorten syrjäytymistä, tuli esille myös nuorten näkökulma, jossa kirjasto nähtiin laitospaisena paikkana, jossa työntekijät eivät ota kontaktia nuoriin ja koko palvelukulttuuri näyttäytyi negatiivisessa valossa (Miettinen, 2016).

Kirjastoissa on kuitenkin ymmärretty, että jos nuoret vieraantuvat kirjastoista he tuskin palaavat aikuisinakaan kirjastojen asiakkaiksi. ”Usein on sanottu, ettei kirjastoilla ole tulevaisuutta ilman lapsia, ja vasta äskettäin on havahduttu siihen, että kirjastolaitoksen tulevaisuus on myös nuorissa” (Jäppinen 2007, 22). Tämän asennemuutoksen myötä kirjastoissa on alettu yhä enemmän miettimään, että mitä palveluita, aineistoja ja tapahtumia kirjastot voivat tarjota nuorille. Miten saada nuoret kirjastojen asiakkaiksi?

Kirjastoissa on keskitytty erityisesti pelitoiminnan kehittämiseen ja yhteisölliseen pelaamiseen. Tomi Pervalan mukaan kirjastoihin hyvin soveltuva pelitoiminta on pelikerho, jossa pelaaminen tapahtuu erillisessä tilassa, jotta mahdollisesti äänekkäästäkään pelaamisesta ei aiheudu haittaa muille kirjastonkäyttäjille. ” Mikroluokka soveltui pelaamiseen loistavasti: erillinen tila piti melun poissa muualta kirjastosta ja yhteishenki koheni kummasti, kun koko porukka sai pelata yhdessä ja samassa paikassa samanaikaisesti” (Pervalo 2007, 91).

Mitä muuta nuoret haluavat tehdä kirjastossa kuin pelata? Eeva Jäppisen mukaan kirjasto kiinnostaa nuoria ajanviettopaikkana, jossa oleilla ja viettää aikaa, lueskella lehtiä, kuunnella musiikkia tai tavata kavereita (Jäppinen 2007, 22). Kirjasto on myös turvallinen valvottu tila, jossa kaikkien tulee tuntee olevansa turvassa ja olevansa tervetulleita.

Helsingin kaupunginkirjastossa osana Kirjasto treenaa nuoria -hanketta toteutettiin Kirjasto updated -kokonaisuus, jossa kartoitettiin nuorten odotuksia ja mielikuvia kirjastosta sekä etsittiin syitä nuorten vähentyneelle kirjastonkäytölle. Kokonaisuuden tavoitteena oli tutkia millainen asiakasryhmä nuoret ovat ja mitä palveluita he tarvitsevat sekä millainen mielikuva nuorilla on kirjastosta ja kehittää kirjaston palveluita vastaamaan niitä odotuksia.

Hankkeessa tuli esille, että nuoret toivoivat, että kirjastosta voisi saada tukea elämähallintaan, kuten vaikka työpaikan tai asunnon hakuun. Kirjasto voisi toimia myös paikkana, jossa olisi mahdollisuus opiskella ja työskennellä myös muunlaisessa tilassa kuin perinteisessä lukusalissa, joka pakottaa käyttäjänsä tiettyyn muottiin, joka ei aina sovellu tilanteeseen. Nuoret haluavat myös puolihiljaisia ja ei-hiljaisia tiloja, jossa saa työskennellä vapaammin tai vaikka ryhmissä. Nuoret toivoivat, että kirjasto tarjoaisi tilan ja välineet luovaan tekemiseen esim. verstastilojen ja studioiden muodossa. Kirjasto, joka mahdollistaisi luovien asioiden tekemisen ilmaiseksi. (Miettinen 2016.)

Turun kaupunginkirjastossa on vuonna 2018 osallistettu nuoria Turun pääkirjaston nuorten alueen kehittämiseen ja toimintaan Aluehallintoviraston (AVI) tukemassa hankkeessa. Kirjastossa on koottu raati yläkouluikäisiä nuoria, jotka saavat käyttöönsä budjetin, jonka nuoret saavat käyttää esimerkiksi tapahtumiin tai näyttelytoimintaan. Hankkeen tavoitteena kehittäminen ja osallistaminen ohella nuorten verkostoituminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Samalla nuoret saavat äänensä ja näkökulmansa esille Turun kaupunginkirjastossa (Lunden 2018).

Espoon kaupunginkirjastossa nuorten osallistamisella on pitkät perinteet, vuoden 2014 hankkeessa Nuortenosasto - vertaisuutta, vastuuta ja yhdessä tekemistä haettiin, jossa kehiteltiin mallia nuorten vapaaehtoistoimintaan kirjastossa. Projektissa pyrittiin luomaan henki, jossa nuoret itse ovat aktiivisia toimijoita ja nuorilta tulikin paljon erilaisia tapahtumaehdotuksia yökirjastosta teatteriesitykseen. Nuoret otettiin myös mukaan Kivenlahden ja Ison Omenan kirjastojen tilamuutoksiin. Nuoret saivat olla mukana valitsemassa värisävyjä ja kalusteita henkilökunnan kanssa, jonka jälkeen nuoret pääsivät myös koamaan valitsemiaan kalusteita ja maalaamaan seiniä aikuisten opastuksella.

”Toimintatavasta saatu palaute oli äärimmäisen myönteistä, ja se lisäsi selvästi nuorten osastoonsa kokemaan omistajuutta” (Tyrni 2014) Nuorten konkreettinen tekeminen tilan muutoksen eteen lisäänee kokemusta tilan omistajuudesta enemmän kuin valmiiseen tilaan tuleminen.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, että käyvätkö Pukinmäenkaaren peruskoulun yläkouluikäiset nuoret kirjastossa vapaa-ajallaan ja jos eivät käy niin miksi eivät?

4.1 Kyselytutkimus

Tutkimus Pukinmäenkaaren peruskoulun yläkouluikäisten nuorten kirjastonkäytöstä ja lukutottumuksista toteutettiin kyselylomakkeella, joka jaettiin yläkoulun opettajille ja jotka teetättivät kyselyn oppilailla koulupäivän aikana. Kyselyyn vastaaminen oli kuitenkin vapaaehtoista ja kyselyyn vastanneiden kesken arvottiin yksi elokuvalippu.

”Kyselylomaketutkimuksessa voidaan erottaa kaksi erilaista tutkimusasetelmaa: poikittaistutkimus eli poikkileikkausaineistoilla tehty tutkimus sekä pitkittäis- eli seurantatutkimus.” (Vastamäki & Valli 2018, 129). Vastamäen ja Vallin mukaan poikittaistutkimuksessa aineisto on kerätty yhtenä ajankohtana useilta vastaajilta, kun taas seurantatutkimuksessa aineistoa on kerätty vähintään kahtena eri ajankohtana ja siinä on mukana sama vastaajaryhmä. Heidän mukaansa poikkileikkausaineistoilla tehtävillä analyyseillä voidaan lähinnä kuvailla eri ilmiöitä, kun taas pitkittäistutkimuksen avulla ilmiöitä pyritään selittämään. Olisi ollut mielenkiintoista tehdä tämä tutkimus seurantatutkimuksena, mutta seurantatutkimuksen vaatiman ajan takia se ei ollut mahdollista, joten tutkimus toteutettiin poikittaistutkimuksena.

Vastamäki ja Valli (2018) kehottavat tutustumaan myös aikaisempiin tuloksiin, jotta kykenee muodostamaan kokonais kuvan siitä mitä kaikkea aiheeseen liittyvää on jo tutkittu ja mitä menetelmiä ja mittareita aiemmissa tutkimuksissa on käytetty (Vastamäki & Valli 2018, 136). Aiempiin tutkimuksiin perehtymällä voi myös löytää aukon aiheen tutkimuksessa, jota voi täydentää uudella kysymyksenasettelulla omassa tutkimuksessa (Vastamäki & Valli 2018, 136). Nuorten kirjastonkäyttöä ja lukemistottumuksia on tutkittu paljon aiheen ajankohtaisuuden takia, joten materiaalia löytyi runsaasti. Kirjastot tarvitsevat tutkimuksia nuorten kirjastonkäytöstä ja lukutottumuksista, jotta kirjastot kykenevät tarjoamaan niitä palveluita ja tiloja, joita nuoret tarvitsevat ja kaipaavat.

Kyselylomakkeesta laadittiin aluksi koeversio, jota testattiin pienellä ryhmällä, jotta suuremmilta virheiltä vältyttäisiin varsinaisen kyselylomakkeen kohdalla. Tämän jälkeen

tehtiin tarvittavat muutokset kyselylomakkeeseen. Vastamäen (2015) mukaan on hyvä, jos tutkijan on mahdollista keskustella esitutkimuksen kysymyksiin vastaamisen jälkeen vastaajien kanssa, koska silloin vastaajat voivat heti kertoa oliko kyselylomake selkeä ja miten he ymmärsivät kysymykset sekä oliko kyselylomake sopivan pituinen. (Vastamäki 2015, 131).

Kyselylomaketta tehdessä tulee huomioida, että kyselylomakkeessa käytetään vain yleisiä ilmaisuja eikä kirjastoalan ammattisanastoa. Vallin (2018) mukaan kysymysten tulee olla myös yksiselitteisiä eivätkä ne saa olla johdattelevia. Kysymykset muodostavat tutkimuksen perustan, jonka takia kysymysten tekemisessä sekä muotoilussa tulee olla erittäin tarkka. Juuri kysymysten muoto aiheuttaa eniten virheitä ja tutkimustuloksen vääristymiä, jos kyselyyn vastaaja ei ajattele kysymystä niin kuin tutkija on kysymyksen tarkoittanut. (Valli 2018, 93).

Laadittaessa kyselylomaketta tulee sen pituus miettiä huolellisesti, koska liian pitkä lomake aiheuttaa sen, ettei siihen jakseta vastata huolellisesti. Vallin (2018) mukaan lomakkeen maksimipituus vaihtelee kohderyhmän mukaan. Vastaajien lukutaito pitää ottaa huomioon, mutta myös kyselyn aihealue ja aiheen merkitys vastaajalle vaikuttavat vastausinnostukseen (Valli 2018, 95). Tämä tuli ottaa erityisesti huomioon tässä tutkimuksessa, jossa haluttiin vastauksia kirjastonkäytöstä ja sen syistä miksi kirjastoa ei käytetä heiltä, jotka eivät kirjastoa käytä.

4.2 Luotettavuuden arviointi

Lomakekysely toteutettiin muutamaa viikkoa ennen kevätlukukauden päättymistä, mikä ei ollut paras ajankohta kyselylle. Osa opettajista koki, että ajankohta oli huono ja aikaa kyselyyn vastaamiseen ei ollut tarpeeksi, osa yläkoulun luokista jättikin vastaamatta kyselyyn. Vastauksia saatiin kuitenkin 139 kappaletta ja ikäjakaumakin oli kohtuullinen.

Vallin (2015, 85) mukaan kysymysten tekemisessä ja muotoilussa täytyy olla huolellinen, koska kysymykset ovat tutkimuksen perusta. Vehkalahden (2014) toteaa, että mittaus on ainutkertaista eikä huonosti mitattuja osioita voi enää jälkikäteen parantaa millään menetelmillä (Vehkalahti 2014, 40). Kyselylomaketta testattiin ennakkoon ennen varsinaisen kyselyn tekemistä suurimpien virheiden huomaamiseksi. Tässä ei ehkä täysin kuitenkaan onnistuttu ja osa kysymyksistä saatettiin ymmärtää väärin tai toisella tavalla kuin oli tarkoitettu.

Valli (2015) toteaa, että

”Jos lomaketta ei ole täytetty kuten ohjeissa on, toivottu tutkija joutuu tulkitsemaan vastaajan tarkoituksen. Se ei luonnollisesti aina ole mahdollista, ja siksi epäselvissä tilanteissa joudutaan joskus jättämään koehenkilön vastaus koodaamatta jättämällä tyhjä kohta tällaisen muuttujan kohdalla, vaikka vastaaja olisikin kysymykseen omalla tavallaan vastannut.” Valli (2015,240).

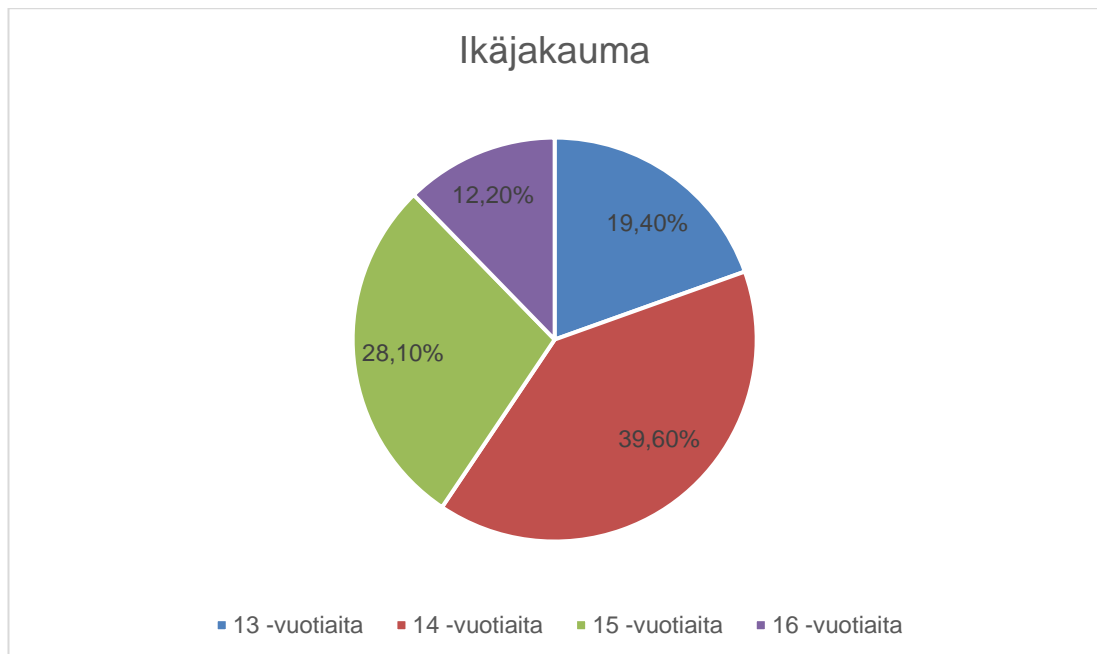
Jotkin vastaukset olivat epäselviä ja tällaiset vastaukset jouduttiin hylkäämään tutkimuksesta.

5 PUKINMÄENKAAREN NUORTEN KIRJASTONKÄYTTÖ

5.1 Tausta

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 144 nuorta, joista hylättiin viisi vastausta puutteellisten vastausten takia ja loput 139 vastausta otettiin mukaan tutkimukseen. Kyselyyn vastanneista poikia oli 58% ja tyttöjä 37%. Loput 5 % valitsivat vaihtoehdon muu.

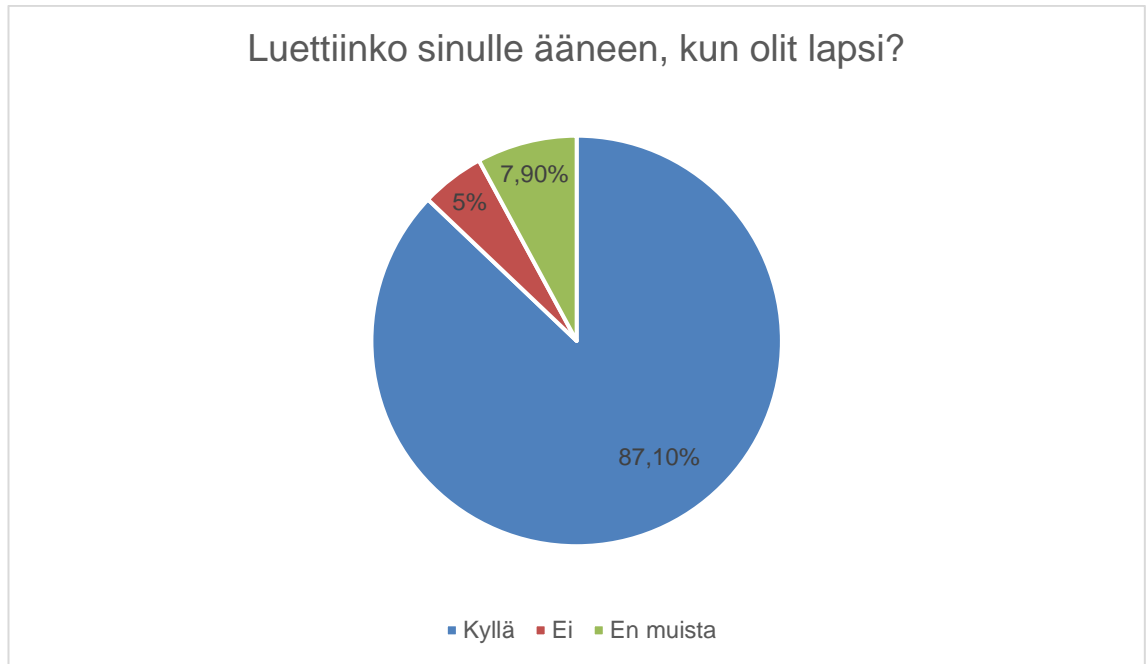
Lähes 40% kyselyyn vastanneista on 14 -vuotiaita, toiseksi eniten (28%) vastauksia tuli 15 -vuotiailta. Kolmanneksi eniten (20%) vastauksia tuli 13 -vuotiailta ja odotettavasti vähiten vastauksia (12%) tuli 16 -vuotiailta (kuvio 2).

Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma.

5.2 Kodin lukutottumusten vaikutus

Kyselyyn vastanneista selvälle enemmistölle oli kotona luettu ääneen, kun he olivat pieniä lapsia. Heitä oli 87%, kun puolestaan 5% vastasi, että heille ei oltu luettu ääneen, kun he olivat lapsia. Loput 8% eivät muistaneet oliko heille luettu ääneen.

Kuvio 3. Luettiin sinulle ääneen, kun olit lapsi?

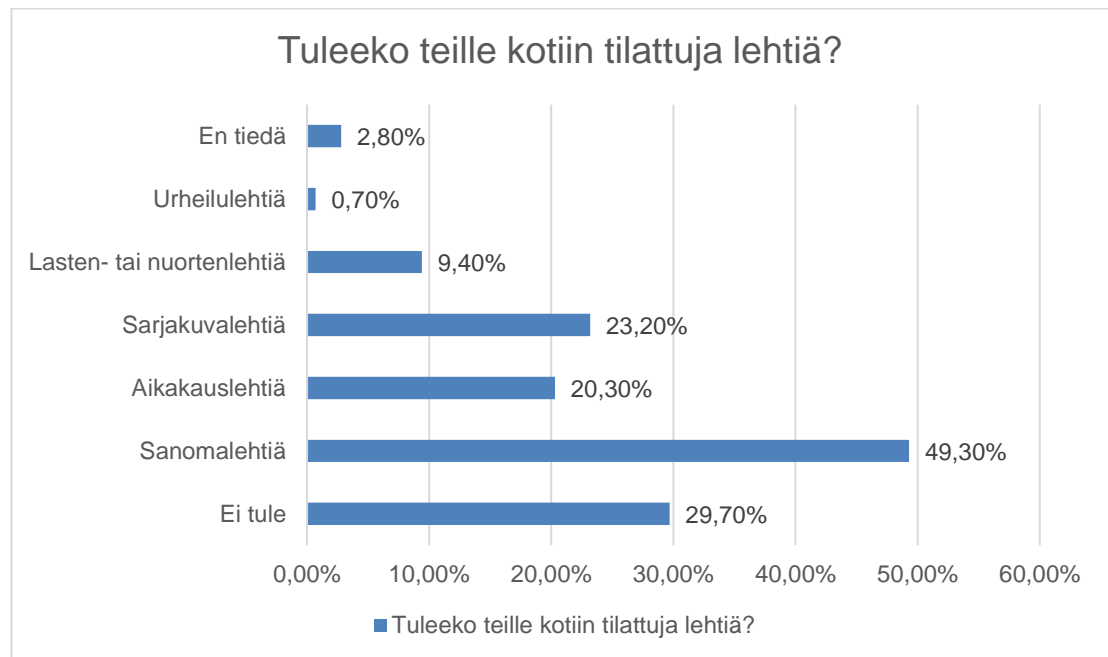
Kysyttäessä huoltajien kirjastonkäytöstä peräti 60% vastasi, että huoltaja käyttää kirjastoa. 23% vastaajien huoltajista ei käyttänyt kirjastoa ja loput 17% ei tiennyt, että käyttävätkö huoltajat kirjastoa vai eivät. (kuvio 4).

Kuvio 4. Huoltajien kirjastonkäyttö.

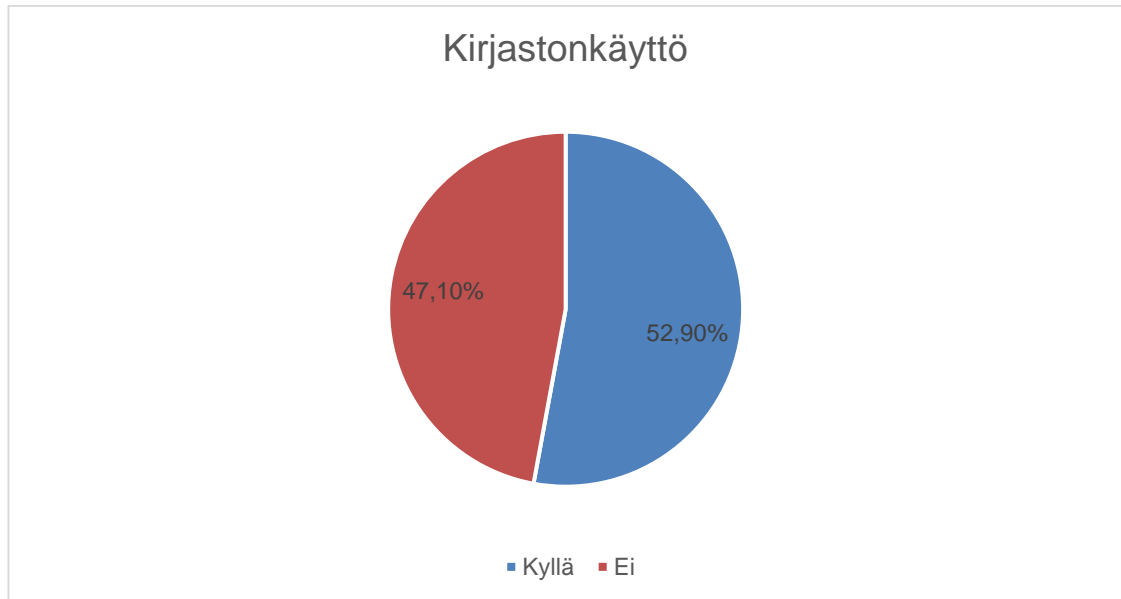
Kyselyssä selvitettiin myös, tuleeko nuorten koteihin sanoma- tai aikakauslehtiä ja vastaajista 30% kertoi, että kotiin ei tilata mitään lehtiä. 49% vastaajista kertoi, että kotiin tilattiin sanomalehtiä ja toiseksi eniten kotiin tilattiin sarjakuvalehtiä 23%. Kolmanneksi eniten (20%) kotiin tilattiin aikakauslehtiä.

Taulukko 1. Tuleeko teille kotiin tilattuja lehtiä?

5.3 Vastanneiden kirjastonkäyttö ja lukutottumukset

Vähän yli puolet vastaajista 53% kertoi käyttävänsä kirjastoa ja 47% vastaajista ei käyttänyt kirjastoa (kuvio 5).

Kuvio 5. Käytätkö kirjastoa?

Seuraava kysymys on jatkokysymys niille, jotka vastasivat kyllä edelliseen kysymykseen kirjaston käytöstä. Kysymyksessä kysyttiin, että jos käytät kirjastoa niin mitä kirjastoa käytät? Vastaaajista 81% käytti Pukinmäen kirjastoa ja 19% jotain muuta lähikirjastoa.

Kuvio 6. Mitä kirjastoa käytät eniten?

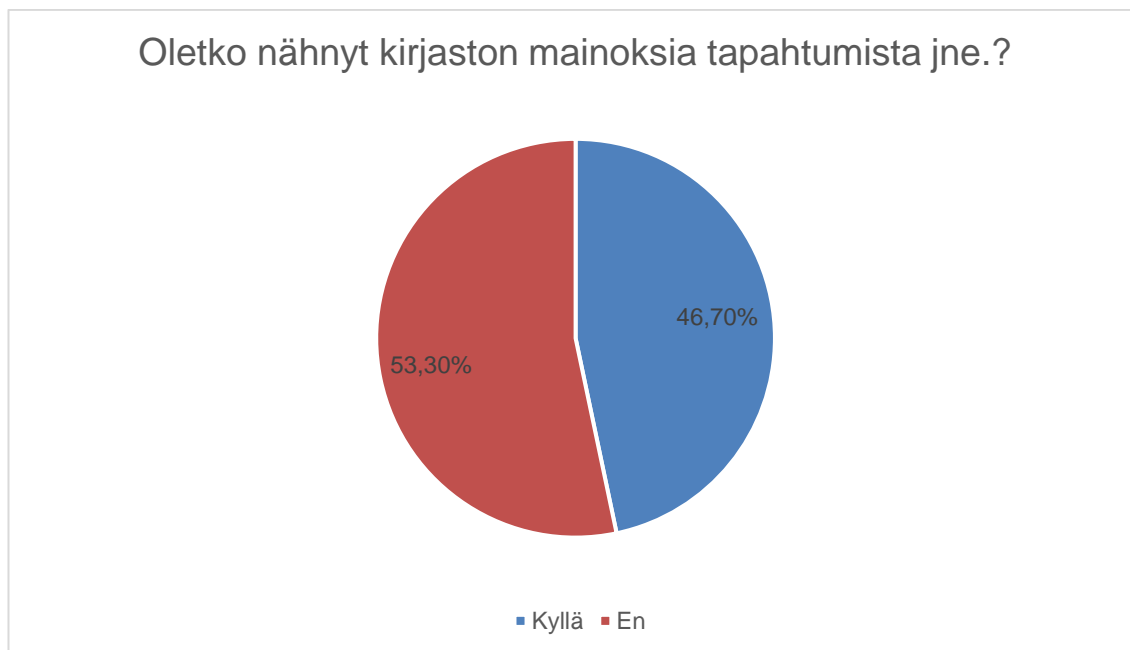
Vastaaajista 46% kertoi lainaavansa kirjastosta kirjoja ja 54% vastasi, että he eivät lainaa kirjastosta kirjoja lainkaan.

Kuvio 7. Lainaatko kirjastosta kirjoja?

5.4 Kirjaston markkinointi.

Kysymyksessä 16. kysyttiin, että oletko nähnyt kirjaston mainoksia tapahtumista jne.? 53% vastaajista ei ollut nähnyt kirjaston mainoksia tapahtumista tai palveluista ja 47% oli nähnyt kirjaston mainoksia. Niitä vastaajia, jotka olivat nähneet kirjaston mainontaa, pyydettiin vastaamaan jatkokysymykseen. Kysymyksessä 17. kysyttiin, että missä olet nähnyt kirjaston mainoksia? Tähän enemmistö 70% vastasi nähneensä mainoksia koulussa. Toiseksi eniten vastauksia tuli sosiaalisessa mediassa (32%) ja kolmanneksi eniten mainoksia oli nähty nuorisotalolla (24%).

Kuvio 8. Oletko nähnyt kirjaston mainoksia tapahtumista jne.?

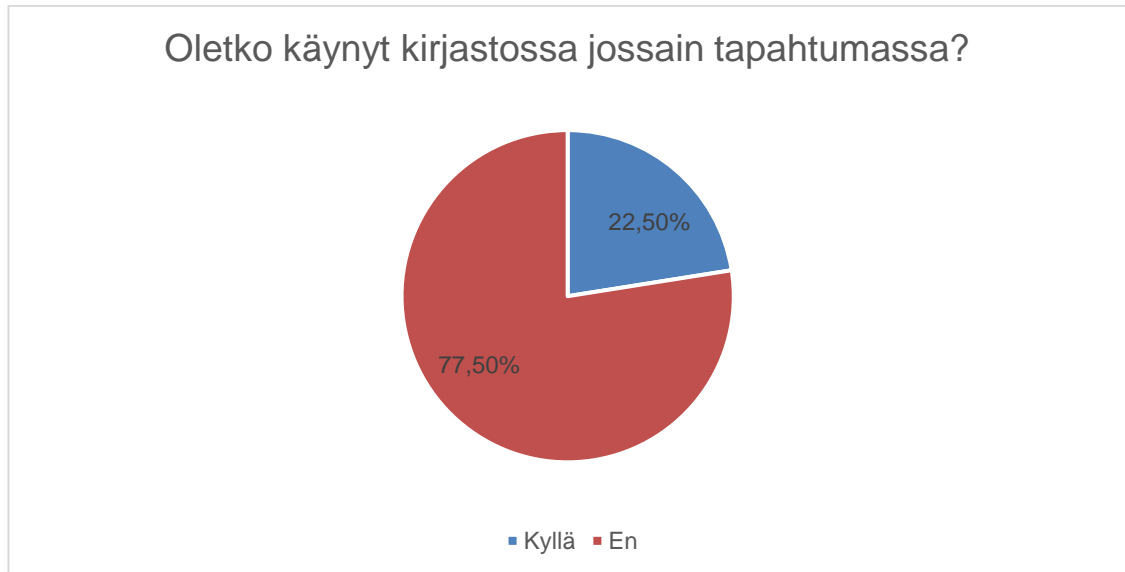
5.5 Kirjaston käyttämättömyys.

Vastaajille esitettiin useita vaihtoehtoja kirjaston käyttämättömyyteen ja näistä he saivat valita ne, jotka vastasivat heidän syitänsä. Suurin syy kirjaston käyttämättömyydelle oli, että kirjasto ei kiinnosta minua (67%). Toiseksi suurin syy kirjaston käyttämättömyydelle oli, että vastaajilla ei ole aikaa käyttää kirjastoa (26%) ja kolmanneksi suurin syy oli, että kirjastoa ei löydä itseä kiinnostavia kirjoja, pelejä ym. (24%). Neljänneksi suurin syy kirjaston käyttämättömyydelle oli, että kirjastossa ei ole kiinnostavia tapahtumia (22%) eli voisi olla, että mikäli Pukinmäen kirjastossa järjestettäisiin vastaajia kiinnostavia tapahtumia, voi se houkutella nämä vastaajat kirjastoon, sillä vasta viidentenä syynä kirjaston käyttämättömyydelle oli, että vastaajat eivät halua käydä Pukinmäen kirjastossa, koska se sijaitsee koulun kanssa samalla alueella (8%).

Taulukko 2. Jos et käytä kirjastoa, niin miksi et?

Kysymys 14. oli, että oletko käynyt kirjastossa jossain tapahtumassa ja peräti 77,5 % ei ollut käynyt kirjaston järjestämässä tapahtumassa. Vain 22,5% vastaajista oli käynyt kirjaston tapahtumassa (kaava 8).

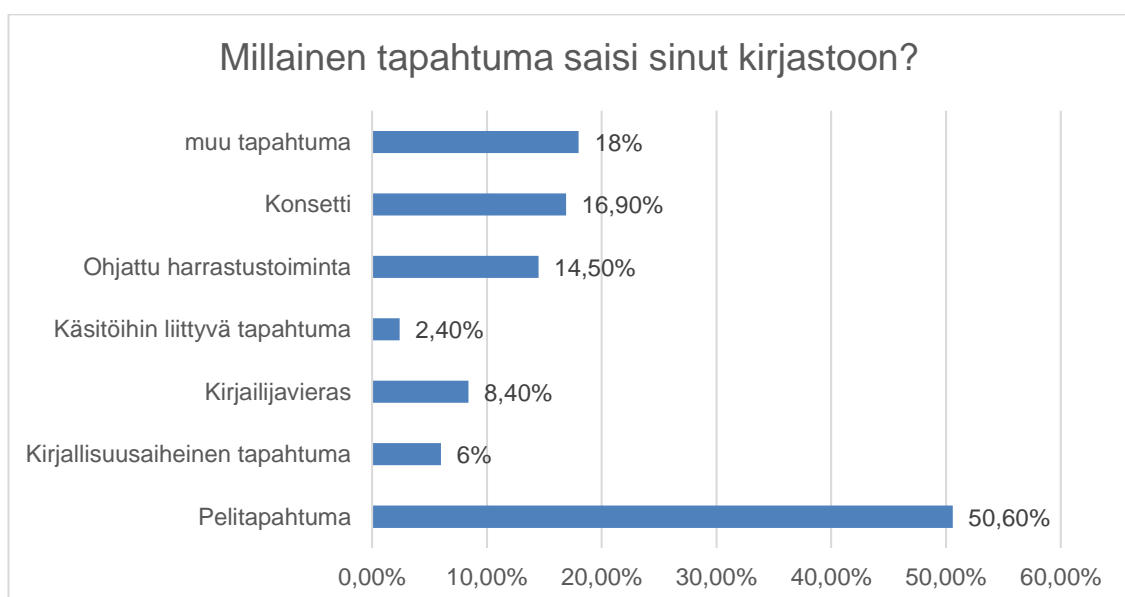

Kuvio 9. Oletko käynyt kirjastossa jossain tapahtumassa?

5.6 Miten nuoret saisi houkuteltua kirjastoon?

Vastaajista puolet (50%) vastasi, että pelitapahtuma saisi heidät tulemaan kirjastoon kysyttiin, kun kysyttiin, että millainen tapahtuma saisi sinut tulemaan kirjastoon. Toiseksi kiinnostavin tapahtuma vastaajista oli konsertti (17%) ja kolmanneksi vastaajia kiinnosti ohjattu harrastustoiminta (15%).

Taulukko 3. Millainen tapahtuma saisi sinut kirjastoon?

6 POHDINTAA JA LOPPUSANAT

Tutkimukseeni tuli 139 hyväksyttyä vastausta ja vastanneista poikia oli 58% ja tyttöjä 37%. Loput 5 % valitsivat vaihtoehdon muu. Lähes 40% kyselyyn vastanneista on 14 -vuotiaita, toiseksi eniten (28%) vastauksia tuli 15- vuotiailta. Kolmanneksi eniten (20%) vastauksia tuli 13 -vuotiailta ja odotettavasti vähiten vastauksia (12%) tuli 16 -vuotiailta.

Kyselyyn vastanneista selvälle enemmistölle oli kotona luettu ääneen, kun he olivat pieniä lapsia. Heitä oli 87%, kun puolestaan 5% vastasi, että heille ei oltu luettu ääneen, kun he olivat lapsia. Loput 8% eivät muistaneet oliko heille luettu ääneen. Kysyttäessä huoltajien kirjastonkäytöstä peräti 60% vastasi, että huoltaja käyttää kirjastoa. 23% vastaajien huoltajista ei käyttänyt kirjastoa ja loput 17% ei tiennyt, että käyttävätkö huoltajat kirjastoa vai eivät. Tulosten perusteella voitaneen olettaa, että kyselyyn vastanneet nuoret ovat käyneet kirjastossa lapsina ja kirjastossa käyminen on loppunut vasta teini-ikäisenä.

Vähän yli puolet vastaajista 53% kertoi käyttävänsä kirjastoa ja 47% vastaajista ei käyttänyt kirjastoa. On huolestuttavaa, että kirjastoa ei-kirjaston käyttäjien määrä on näinkin suuri. On mahdollista, että he eivät käytä kirjastoa aikuisenakaan eivätkä he opeta lapsiaan käyttämään kirjastoa, jolloin kirjaston ei-käyttäjien määrä saattanee kasvaa vuosien saatossa.

Seuraava kysymys oli jatkokysymys niille, jotka vastasivat kyllä edelliseen kysymykseen kirjaston käytöstä. Kysymyksessä kysyttiin, että jos käytät kirjastoa niin mitä kirjastoa käytät? Vastaajista 81% käytti Pukinmäen kirjastoa ja 19% jotain muuta lähikirjastoa. Pukinmäenkaaren peruskoulussa on useita urheiluluokkia, joihin tullaan opiskelemaan pidemmänkin matkan päästä. Pukinmäen kirjastossa tulisi miettiä miten muita lähikirjastoja käyttävät saataisiin käymään myös Pukinmäen kirjastossa, vaikka koulupäivän jälkeen.

Vastaajista 46% kertoi lainaavansa kirjastosta kirjoja ja 54% vastasi, että he eivät lainaa kirjastosta kirjoja lainkaan. Pukinmäen kirjastossa tulisi miettiä keinoja lukuinnostuksen lisäämiseksi. Kirjastossa voitaisiin kokeilla esimerkiksi aineistonäyttelyiden lisäämistä ja kirjavinkkipäivityksiä sosiaalisen median eri kanavissa sekä innostavia kirjavinkkauksia, kuten draamallista kirjavinkkausta tai KuMuKi-vinkkausta.

Vastaajille esitettiin useita vaihtoehtoja kirjaston käyttämättömyyteen ja näistä he saivat valita ne, jotka vastasivat heidän syitänsä. Suurin syy kirjaston käyttämättömyydelle oli, että kirjasto ei kiinnosta minua (67%). Toiseksi suurin syy kirjaston käyttämättömyydelle oli, että vastaajilla ei ole aikaa käyttää kirjastoa (26%) ja kolmanneksi suurin syy oli, että kirjastoa ei löydä itseä kiinnostavia kirjoja, pelejä ym. (24%). Neljänneksi suurin syy kirjaston käyttämättömyydelle oli, että kirjastossa ei ole kiinnostavia tapahtumia (22%) eli voisi olla, että mikäli Pukinmäen kirjastossa järjestettäisiin vastaajia kiinnostavia tapahtumia, voi se houkutella nämä vastaajat kirjastoon, sillä vasta viidentenä syynä kirjaston käyttämättömyydelle oli, että vastaajat eivät halua käydä Pukinmäen kirjastossa, koska se sijaitsee koulun kanssa samalla alueella (8%).

Kysyttäessä, että oletko käynyt kirjastossa jossain tapahtumassa ja 77,5 % vastaajista ei ollut käynyt kirjaston järjestämässä tapahtumassa. Vain 22,5% vastaajista oli käynyt kirjaston tapahtumassa.

Vastaajista puolet (50%) vastasi, että pelitapahtuma saisi heidät tulemaan kirjastoon kysyttiin, kun kysyttiin, että millainen tapahtuma saisi sinut tulemaan kirjastoon. Toiseksi kiinnostavin tapahtuma vastaajista oli konsertti (17%) ja kolmanneksi vastaajia kiinnosti ohjattu harrastustoiminta (15 %). Pukinmäen kirjastossa ja muissa Helsingin kaupungin kirjaston toimipisteissä tulisi lisätä peliaiheisten tapahtumien määrää sekä selvittää millaiset tapahtumat nuoria kiinnostaisivat.

Kirjaston tapahtumabudjetit eivät ole suuria, joten tulisi pohtia rahoituksen hakemista Aluehallintovirastolta esimerkiksi nuorten raatiin Pukinmäen kirjastoon tai alueellisiin nuorten raateihin koko Helsinkiin. Raadit saisivat käyttöönsä budjetin tapahtumien järjestämiseen alueensa kirjastoihin. Tiedämme kyselyni perusteella, että nuoria kiinnostaisi peliaiheinen tapahtuma, joten siitä olisi hyvä aloittaa. Tapahtumien yhteydessä voisi kerätä osallistujilta ideoita seuraaviin tapahtumiin ja tapahtumia voisi mainostaa koulun välitunneilla markkinointitempauksilla ja sosiaalisen median kanavissa. Samalla kirjaston nuortentoimintaa kehitettäisiin ja nuoria osallistettaisiin kirjaston toimintaan. Nuoret saisivat positiivisia kokemuksia kirjastosta ja samalla ehkäistäisiin nuorten syrjäytymistä. Kirjastot oppisivat samalla tuntemaan asiakkaansa ja tarjoamaan heille niitä palveluita, tiloja ja tapahtumia, joita nuoret tarvitsevat ja haluavat.

Tapahtumien yhteydessä voisi järjestää aineistonäyttelyitä tapahtuman aiheesta ja vinkata sopivaa aineistoa.

Olen oppinut opinnäytettä tehdessäni, että huolellinen valmistautuminen ja ennakointi luovat pohjan hyvälle tutkimukselle.

Kysymyksen 5. kohdalla tulokset ovat voineet vääristyä, koska on mahdollista, että samaan talouteen tulee monenlaisia erilaisia lehtiä. Vastauksista ei voida päätellä, että kuinka moneen talouteen tilataan lehtiä.

Kysymyksen 6. kohdalle kirjaston käytöstä olisi ollut järkevää muotoilla kysymys toisin. Ymmärsivätkö kaikki vastaajat, että mitä on kirjastonkäyttö?

Kysymyksen 8. kohdalla jäin miettimään kysymyksen ulkoasua. Olin tarkoittanut, että vastaajat voisivat valita suurimman syyn miksi eivät käytä kirjastoa, mutta kysymys näyttää monivalintatehtävältä, joka olisi ehkä ollut järkevämpi vaihtoehto.

Kysymykset 10. ja 11. olisi voinut yhdistää ja kysymyksen 13. olisi ehkä voinut jättää kokonaan pois kyselyn lyhentämiseksi.

Olen kuitenkin tyytyväinen tutkimukseeni ja uskon, että se on jokseenkin hyödyllinen kirjastoille. Kirjastojen tulisi oppia tuntemaan nuoret asiakasryhmänä ja selvittää nuorten kiinnostuksen kohteet sekä ottaa nuoret mukaan toiminnan, tilojen ja palveluiden suunnitteluun. Varsinkin kirjastossa, jolla on paljon potentiaalisia nuoria lähiympäristössä, jotka eivät käy kirjastossa olisi ensiarvoisen tärkeää selvittää, että miksi nämä nuoret eivät käy kirjastossa ja mitä voitaisiin tehdä toisin, jotta kirjasto voisi palvella myös heitä parhaan kykynsä mukaan.

Opinnäytetyöni auttaneen Pukinmäen kirjastoa ja koko Helsingin kaupunginkirjastoa kehittämään ja kohdentamaan nuortenkirjastotyötä oikein varsinkin, jos kaupunginkirjasto saisi rahoituksen alueellisiin raateihin tai jos nuortenraati perustettaisiin, vaikka vain Pukinmäen kirjastoon.

LÄHTEET

Alameri-Sajama, R. 2007. Tervetuloa sitten aikuisena!; nuoret kirjaston asiakkaina. Teoksessa Alameri-Sajama, R. toim. Nuortenkirjastotyön käsikirja. Helsinki: BTJ, 12.

Herkman, J. & Vainikka, E. 2012. Lukemisen tavat: lukeminen sosiaalisen median aikakaudella. [Tampere] : Tampereen yliopisto.

Jäppinen, E. 2007. Erilaisia kirjastonkäyttäjiä? Pointti on nuorten oma paikka. Teoksessa Alameri-Sajama R. toim. Nuortenkirjastotyön käsikirja. Helsinki: BTJ, 22-24.

Linnankylä P. 2002. Nuorten lukemisaktiivisuus ja lukuharrastus. Teoksessa Välijärvi J. & Linnankylä P. (toim.) Tulevaisuuden osaajat: Pisa 2000 Suomessa. Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos, 141-166.

Miettinen, Virve 2016. Nuoret haluavat rohkeamman kirjaston. Helsinki, Helsingin kaupunginkirjasto. Saatavana <https://www.oodihelsinki.fi/nuoret-haluavat-rohkeamman-kirjaston/> Viitattu 18.10.2019.

OECD (2002). Reading for change. Performance and engagement across countries. Results from PISA 200. Paris: OECD. Saatavana <http://www.oecd.org/education/school/programmeforinternationalstudentassessmentpisa/33690904.pdf>

Rasi, P. & Kangas, M. 2018. Mediakasvatus osana opettajan työnkuva. Teoksessa Willman V. toim. Mediakasvatuksen käsikirja. Tallinna, United Press. Saatavana <https://www.elibslibrary.com/book/9789949726455>

Perval, T. 2007. Mennääks koneille? Nuorten tietokoneenkäyttö kirjastoissa. Teoksessa Nuortenkirjastotyön käsikirja. Helsinki: BTJ, 83-85.

Sulkunen, S. 2011. Suomalaisten -ilon ja huolen aiheita. Teoksessa Kimmo Suomi & Katriina Kajannes toim. Ymmärrys hoii!; kirja, läppäri ja muuttuva oppiminen. Joensuu: Kustannusosakeyhtiö Hai, 42-45.

Sulkunen, S. 2012. Suomalaistennuorten lukutaidon ja lukuharrastuksen muuttuminen vuodesta 2000. Teoksessa Sari Sulkunen ja Jouni Välijärvi (toim.) Pisa09 Kestääkö osaamisen pohja? Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatavana <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79125>

Vakkari, P. 1983. Kirjojen lukeminen ja yleiset kirjastot: tutkimus yleisten kirjastojen käytöstä kirjakanavana. Helsinki : Kirjastopalvelu.

Valli, R. 2015. Paperinen kyselylomake. Teoksessa Valli R. toim. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1, Metodien valinta ja aineistonkeruu : virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä : PS-kustannus, 85-86.

Valli, R. 2015. Tulkintoja erilaisiin vastauskäyttämisiin. Teoksessa Valli R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2, Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä : PS-kustannus.

Vastamäki, J. & Valli R. 2018. Tutkimusasetelman ja mittareiden valinta kyselylomaketutkimuksessa. Teoksessa Valli R. toim. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1, Metodien valinta ja aineistonkeruu : virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä : PS-kustannus.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Finn Lectura.

Saatavana

<https://www.oodihelsinki.fi/nuoret-haluavat-rohkeamman-kirjaston/> Viitattu 18.10.2019.

<https://hankkeet.kirjastot.fi/hanke/stoori-nuorille-nuorten-osallistaminen-palvelujen-kehittamisen-vuorokokouksen-lineen> Viitattu 18.10.2019.

<https://hankkeet.kirjastot.fi/hanke/nuortenosasto-vertaisuutta-vastuuta-ja-yhdessä-tekemistä> Viitattu 18.10.2019.

<https://yle.fi/uutiset/3-8711651> Viitattu 18.10.2019.

<https://yle.fi/uutiset/3-10290355> Viitattu 18.10.2019.

Lomakekysely

28.5.2016

Kysely kirjastonkäytöstä ja lukutottumuksista

Kysely kirjastonkäytöstä ja lukutottumuksista

Kyselyn tarkoituksena on kohdentaa kirjaston palveluita nuorille ja kysely on osa opinnäytetyötäni Turun AMK:hon. Arvoistaisin kovasti, jos voisit vastata kyselyyn parhaan kykysi mukaan. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja anonyymisti. Kiitos avustaasi!

Tee myös haastatteluita kirjastonkäytöstä Pukinmäen kirjastossa kesällä. Jos olet kiinnostunut tulemaan haastateltavaksi niin lisää yhteyshetimitä lomakkeen loppuun. Haastattelun valitut saavat haastattelusta palkkioksi leffalipun.

*Pakollinen

1. Olen

Merkitse vain yksi soikio.

- Tyttö
 Poika
 Muu

2. Olen

Merkitse vain yksi soikio.

- 12-vuotias
 13-vuotias
 14-vuotias
 15-vuotias
 16-vuotias

3. Luettinko sinulle kotona ääneen, kun olit lapsi?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei
 En muista

4. Käyttävätkö huoltajasi kirjastoa?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei
 En tiedä

5. Tuloko teille kotiin tilattuja lehtiä?*Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.*

- Ei tule
- Sanomalehtiä
- Aikakauslehtiä
- Sarjakuvalehtiä
- Lasten- tai nuortenlehtiä
- Muu:

Kirjastonkäyttö**6. Käytätkö kirjastoa?***Merkitse vain yksi soikio.*

- Kyllä
- En

7. Jos käytät kirjastoa, niin mitä kirjastoa käytät?

.....

8. Jos et käytä kirjastoa, niin miksi et?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Kirjasto ei kiinnosta minua
- Kotini lähellä ei ole kirjastoa
- En tiedä mitä palveluita/tapahtumia/aineistoja siellä on
- Kirjaston aukioloajat eivät sovi minulle
- En löydä sieltä mitään
- Kirjastossa on liian vähän tietokoneita
- Kirjastossa ei ole minua kiinnostavia tapahtumia
- Kirjastossa ei ole kunnollista tilaa ajanviettoon
- Henkilökunta on välittämätöntä
- Aineistoa on liian vähän
- En käy Pukinmäen kirjastossa vapaa-ajalla, koska se sijaitsee koulun alueella enkä halua mennä koululle vapaa-ajalla
- Ei ole aikaa käydä kirjastossa
- Muu:

9. Pelaatko konsoli- tai lautapelejä?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Kyllä
- En

10. Oletko tietoinen, että kirjastosta voi lainata lautapelejä?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Kyllä
 En
 Olen lainannut kirjastosta lautapelejä

11. Oletko tietoinen, että kirjastosta voi lainata konsolipelejä?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Kyllä
 En
 Olen lainannut kirjastosta konsolipelejä

12. Lainaatko kirjastosta kirjoja?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Kyllä
 En

13. Jos lainaat kirjastosta kirjoja, niin millaisia kirjoja yleensä lainaat?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Tietokirjoja
 Nuortenkirjoja
 Fantasiakirjoja
 Sarjakuvia
 Jännityskirjoja esim. Ilkka Remes
 Sciifikirjoja
 Muu:

14. Oletko käynyt kirjastossa jossain tapahtumassa?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Kyllä
 En

15. Millainen tapahtuma saisi sinut tulemaan kirjastoon?*Merkitse vain yksi soikio.*

- Pelitapahtuma
 Kirjallisuustapahtuma
 Kirjailijavieras
 Käsitöihin liittyvä tapahtuma
 Ohjattu harrastustoiminta
 Konsertti
 Muu:

16. Oletko nähnyt kirjaston mainoksia tapahtumista ym.?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä Siirry kysymykseen 17.
- En Siirry kysymykseen 18.

Markkinointi**17. Missä olet nähnyt kirjaston mainoksia?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Somessa
- Helmet.fi:ssä
- Kaupan ilmoitustaululle
- Nutalla
- Harrastapaikassa
- Koulussa
- Muu: _____

Lukutottumukset**18. Luetko vapaa-ajallaesi mihän seuraavista? Ruksi kaikki sopivat vaihtoehdot.**

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	En koekaan	Muutaman kerran vuodessa	Muutaman kerran kuukaudessa	Muutaman kerran viikossa	Joka päivä
Romaaneja ym.	☐	☐	☐	☐	☐
Tietokirjoja	☐	☐	☐	☐	☐
E-kirjoja	☐	☐	☐	☐	☐
Sanomalehtiä (esim. Helsingin Sanomat)	☐	☐	☐	☐	☐
Ilta- tai viikolehtiä (esim. Ilta-Sanomat)	☐	☐	☐	☐	☐
Nuortelehtiä (esim. Dem)	☐	☐	☐	☐	☐
Sarjakuvalehtiä (esim. Aku Ankka)	☐	☐	☐	☐	☐
Aikakauslehtiä (esim. Cosmopolitan)	☐	☐	☐	☐	☐
Blogeja	☐	☐	☐	☐	☐

Yhteystiedot arvontaan ja mahdolliseen haastatteluun

19. Jätä tähän yhteystietosi mikäli haluat osallistua haastatteluun ja taffalipun arvontaan
